

Doprinos radnih terapeuta aktivnom starenju, zdravlju i blagostanju starije populacije

Stav Vijeća radnih terapeuta europskih zemalja (COTEC)

Diljem Europe zemlje se suočavaju s rastom starije populacije te se predviđa da će do 2015. 50% građana EU biti starije od 50.

Socijalni izgled društva i obitelji se mijenja, a s time i uloga starijih ljudi. Povećana pokretljivost, rastući broj žena koje rade i smanjen natalitet, čine tradicionalnu socijalnu mrežu nepredvidljivom za starije osobe te će biti nužna dodatna potpora zajednice i državnih servisa kako bi se unaprijedilo aktivno starenje.

Prava pojedinaca i antidiskriminacijske izjave su vrlo važeća područja Ujedinjenih naroda koja podržava i Nacionalno zakonodavstvo svih zemalja Europe. To uključuje pravo starijih osoba da žive siguran i značajan život.

2002. godine Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) odredila je tri značajke kao osnovu za aktivno starenje i kvalitetu života za starije osobe:

- **SUDJELOVANJE**

Omogućiti obrazovanje i učenje tijekom cijelog života

- **ZDRAVLJE**

Prevencija i smanjenje tereta koji donosi povećana onesposobljenost, kronične bolesti i preuranjena smrt.

- **SIGURNOST**

Osigurati zaštitu, sigurnost i dostojanstvo starijih osoba lobiranjem za socijalna i finansijska prava te tjelesnu zaštitu i potrebe ljudi s obzirom na tijek starenja.

Budućnost kojoj težimo

Budućnost kojoj težimo je društvo koje uključuje i podržava bez predrasuda starije građane, gdje svi imaju mogućnost sudjelovanja u socijalnim i kulturnim aktivnostima. Mora se jamčiti dostupnost svim društvenim građevinama, sredstvima prijevoza i ustanovama za odmor i rekreaciju, a domovi za starije osobe trebaju biti bez ograničenja.

Cilj je stvoriti društvo u kojem stariji građani imaju autonomiju i dostojanstvo, donose vlastite odluke i dana im je mogućnost da doprinose zajednici u kojoj su odabrali živjeti, te stvoriti život za starije osobe koji je smislen i značajan i koji im omogućuje da koriste svoju mudrost i znanje za dobrobit svih oko njih.

Zdravstvo i socijalna skrb trebaju osigurati veći i obnovljeni odabir zdravstvene svjesnosti i promocije. Usluge za prevenciju bolesti i zajednica trebaju omogućiti i osnažiti starije osobe da donose promišljene i osobne odluke. Nove usluge se trebaju usredotočiti na rehabilitaciju, poboljšanje i održavanje vještina dnevnog života, na korištenje novih tehnologija koje omogućuju starijim osobama da ostanu u vlastitim domova s dostojanstvom i na taj način ispunjavaju svoje uloge uključivanjem u aktivnosti po vlastitom izboru kako bi doprinijeli društvu.

Doprinosi radne terapije u postizanju cilja aktivnog starenja, zdravlja i blagostanja kod starije populacije

Radna terapija je profesija koja promiče zdravlje i dobrostanje kroz okupacije (aktivnosti). Glavni cilj radne terapije je osposobiti ljude u sudjelovanju u aktivnostima svakodnevnog života (ADŽ) koje izaberu. Radni terapeuti postižu rezultate omogućavajući ljudima da rade stvari koje će poboljšati njihove sposobnosti za izvođenjem ADŽ-a ili prilagodbom okoline radi boljeg sudjelovanja u istima.

Radni terapeuti imaju specifičnu edukaciju koja im osigurava vještine i znanja pri zajedničkom radu s pojedincima ili grupama ljudi koji imaju tjelesna oštećenja ili funkcije zbog zdravstvenog, odnosno fizičkog i mentalnog stanja i svima onima koji nailaze na poteškoće pri izvođenju ADŽ-a.

Radni terapeuti vjeruju da sudjelovanje u ADŽ-a može biti poticano ili ograničeno fizičkom, socijalnom, osobnom i legislativnom (zakonskom) okolinom. Iz toga razloga, radno terapijska praksa može biti usmjerena na promjenu okoline radi postizanja boljeg izvođenja ADŽ-a.

Radna terapija se primjenjuje u raznim područjima, uključujući bolnice, zdravstvene centre, domove, radna mjesta, škole i specijalnim smještajima. Klijenti su središte terapeutskog procesa, te su rezultati radne terapije raznoliki, klijentu usmjereni procjenjivani u smislu izvođenja ili zadovoljstva koje proizlazi iz sudjelovanja u ADŽ-a.

Radno-terapijske intervencije:

- Održati i poboljšati ADŽ-a

Radni terapeuti mogu koristiti važeće procjene za evaluaciju poteškoća koje nas sprečavaju u završavanju zadatka, te može razviti stupnjevane programe radi poboljšanja sudjelovanja u aktivnostima dnevnog života. Terapeut može savjetovati kako prioritizirati ili prilagoditi aktivnosti da bi se postigao klijentov cilj.

- Procjeniti i poboljšati funkcionalnu sposobnost

Radni terapeut ima tehnike za poboljšanje i održavanje funkcionalnih sposobnosti kao što su motoričke vještine, te socijalno i kognitivno funkcioniranje.

- Implementacija asistivne tehnologije

Radni terapeuti mogu procjeniti potrebu za podupirućom tehnologijom bila ona visoko ili nisko sofisticirana, te je uključiti kao dio podržavajućeg programa.

- Planirati i osigurati život bez barijera

Radni terapeut daje savjete o izmjenama u kućanstvu (domu) kako bi smanjili prostorne barijere, te se uključuje u planiranje zajednice kroz inkluzivni dizajn, npr. ustanove za odmor i rekreaciju.

- Zapošljavanje

Radni terapeut podržava, daje savjete i prilagođava radnu okolinu da bi stariji zaposlenici održali svoje radno mjesto, te pridonosili radnoj snazi.

- Podrška i povezivanje sa supružnicima i rodbinom

Radni terapeut daje savjete i podršku obitelji i rodbini kako bi bili sposobni nositi se sa potrebama bližnjih, te kako bi ostvarili cilj aktivnog starenja za svog člana obitelji.